

GÖDSLING
TRÄDGÅRDS-
MÄSTARENS
VÅRTIPS
STALLGÖDSEL
UNDVIK
STÄDMANI

Trädgårdsmästarens vartips:

GÖDSLING – inget att skita i!

Frodig växtlighet, stor skörd och prunkande blomning vill vi gärna ha i trädgården. En ordentlig grundgödsling på våren kommer du att ha nytta av under hela säsongen, säger Stina Berfner, trädgårdsmästare på Byggtjänst i Borås AB. Att växterna får den näring de behöver gör också att de får en större motståndskraft mot sjukdomar och kan till och med påverka växternas livslängd, tillägger hon. Stina utbildade sig vid Mälardalens Trädgårdsmästarutbildning i Enköping för 10 år sedan och har sedan dess bland annat arbetat på Bergianska Botaniska Trädgården i Stockholm.

GÖDSLÄ OCH JORDFÖRBÄTTRA

Vad man ska välja att gödsla med finns det många åsikter om och det finns både fördelar och nack-

delar med olika metoder. Stina menar att det allra viktigaste är att vi gödslar och inte med vad. Det finns dock en stor fördel med att använda organiskt material som till exempel växtdelar och stallgödsel, det vill säga djurspillning, vanligtvis från kor, hästar eller höns eftersom det också ger en jordförbättring. Det förbättrar jordens struktur och tillför mullämnen och mikroorganismer som man inte får med olika typer av konstgödning. Är mullhalten hög i matjordslagret får man en jord med högre näringsinnehåll och bättre förmåga att förse växterna med vatten, näring och syre. Om jordstrukturen är porös och luftig gynnas rötternas utveckling, vilket ger starkare och friskare växter. Allra bäst jordförbättrande egenskaper har hästspilling uppblandad med halm berättar Stina.

Mest ekonomiskt är ofta att köpa stallgödsel direkt från bondgård. Gödseln måste vara brunnen (nedbrytningsprocessen ska ha startat) innan du använder den. Det tar några månader upp till ett halvår. Du kan köpa färsk gödsel på hösten och låta den ligga i en hög under bar himmel till våren då det är dags att använda den.

FÖRBERED PLANTERINGSBÄDDAR

Om du ska plantera ut till exempel grönsaker som du förkultiverat inne så är det bra att förbereda och gödsla växtbädden ungefär två veckor innan utplantering, det gäller även vid direktsådd. Små plantor är känsliga och att gödsla i samband med plantering eller sådd kan ge mer näring än vad växterna tål. Gödsla istället igen när de kommit igång att växa.

SÅ HÄR RENSAR OCH GÖDSLAR DU Städa inte för noga i dina planteringar, säger Stina. När du på våren rensar igenom planteringarna och klipper ned till exempel perenner, så mylla istället ned de bortklippta växtdelarna (finfördelade) och gamla löv i jorden.

Vänd ned brunnen ko- eller hästgödsel med grep i de 15 översta centimetrarna av jordlagret. Lite djupare, cirka 25–30 cm om det är rotsaker du ska odla. Undvik att använda jordfräs, det förstör jordens struktur och skadar jordens mikroliv och maskar.

Denna vårgödsling räcker för både perenner, träd och prydnadsbuskar men ge fruktträd och bärbuskar en gödselomgång till på försom-

maren. Efter midsommar bör du sedan undvika att gödsla alla dessa växter eftersom de behöver förbereda sig för vintervila och får en försämrad övervintringsförmåga om vi stimulerar tillväxten med gödning. Det är som att äta godis när man ska gå och lägga sig – man blir pigg, skrattar Stina. Grönsaker och rotfrukter behöver däremot gödslas kontinuerligt under säsongen fram till skörd, hellre mindre doser och flera gånger.

Växternas viktigaste näringsämnen och deras funktion:

N – Kväve: Tillväxt ovan jord
P – Fosfor: Rottillväxt
K – Kalium: Blom- och fruktsättning